

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER KONFERANSI 2007

26 Haziran 2007, Siirt Çalıştayı
Sunuş Özetleri

Veli Uyum Projesi

Ahmet Korkmaz, Kadriye Savaş, Adıyaman Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu

Projemizi, bazı velilerimizin okula ve çocuklarının eğitimine yeteri kadar ilgi göstermemeleri, değişen müfredatla ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları nedeniyle geliştirdik. Projede öncelikle velilerle toplantı yapıldı, projenin amacı ve işleyişi anlatıldı, fikir alışverişinde bulunuldu. Her gün bir veli okula davet edildi. Öğretmen tarafından doldurulan öğrenci gözlem formunda, öğrencinin davranış ve ders başarı durumuyla ilgili bilgi verildi. Dersin sonunda veliye anket uygulandı. Velilerin okul ziyareti sonunda, gerek evde gerekse okulda öğrencilerde ders çalışma, temizlik ve öz bakım, beslenme alışkanlığı edinme, kendini ifade etme gibi konularda olumlu yönde önemli gelişmeler kaydedildi.

Orienteering Sporunun Öğrenme - Öğretme Sürecine Yansıtılması

Aslı Gözütok, Serkan Keleşoğlu, TED Ankara Koleji Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Hayat Bilgisi dersinin özelliği gezi, gözlem, yaşam ve deney dersi olması; öğrencilerin öğrendiklerini günlük yaşamlarıyla doğrudan ilişkilendirebilmeleridir. Öğrencilerin yön bulmada kullanılan çeşitli yöntemleri ve araçları öğrenmesi amacıyla bir sınıf içi uygulama planlanmıştır. Uygulama planlanırken öğrenme-öğretme sürecinde kişinin yön bulma duygusunu, harita okuma becerisini geliştirmeyi, takım halinde çalışmayı, kişinin kendine olan güvenini arttırmayı; öğrenmeyi kolaylaştırıp zevkli hale getirmeyi amaçlayan “Orienteering” sporundan faydalanılmıştır. Uygulamanın bir kısmı okul içerisinde ders saatleri dışında planlanmış, bir kısmında yön bulmada kullanılan yöntemleri içeren bir öykü kurgulanmış, karşılıklı etkileşim içerisinde paylaşılmıştır.

Bilimle Uğraşalım: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi'nin İlköğretimi Desteklemek Amacıyla Çıkarıldığı Ek

Aslı Zülal, TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi

TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi, bilimi yaygınlaştırmak ve çocuklara sevdirmek amacıyla Mart 2006 tarihinden itibaren “Bilimle Uğraşalım” adıyla bir ek çıkarmaya başladı. Böylece Fen ve Teknoloji başta olmak üzere Teknoloji ve Tasarım, Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler derslerinde kullanılacak bir kaynak ortaya çıktı. Dergimizin Nisan 2007 tarihindeki baskı sayısı 100 bindir. Bu sayıya ulaşmamızda, yapılan birçok yenilikle birlikte sekiz sayfaya çıkan “Bilimle Uğraşalım” ekinin de rolü vardır.

TÜBİTAK Yaz Bilim Kampı

Aslı Zülal, TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi

Bilim kültürünün oluşması ve yaygınlaşması, bilimin ve teknolojinin toplumun her kesimi tarafından anlaşılması, benimsenmesi, kullanılmasının sağlanması, ülkemizin kalkınması için gereken önemli adımlardan biridir. TÜBİTAK, bilimi sevdirmek, bilimsel kavramları tanıtmak ve bilimsel düşüncüyü teşvik etmek amacıyla 2006 yılında Yaz Bilim Kampı düzenlemiştir. İlköğretim 6. sınıfa geçen öğrencilerin katıldığı projede, Mutfakta Bilim, Doğa, Arkeoloji, Gökbilim,

Dedektifler İz Peşinde, Buluş, Teknoloji-Tasarım konulu atölye çalışmaları; TÜBİTAK Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma, Gıda ve Ulusal Meteoroloji Enstitülerinde gerçekleştirilen atölye çalışmaları yer almıştır. Katılımcıların, atölye çalışmalarının her etkinliğini bizzat deneyimleyeceği şekilde etkileşimli olarak tasarlanan programda yaratıcılık ve kişisel yeteneklere imkân veren çeşitlilikte etkinliklere yer verilmiştir.

Okul Dostu Programı: Kitap Okuma Projesi
Başak Güçlü, Özel Sektör Gönüllüler Derneği

Özel Sektör Gönüllüler Derneği'nin yürüttüğü “Okul Dostu Programı: Kitap Okuma Projesi”, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle 2003 yılından beri uygulanmaktadır. Projede, Dernek üyesi şirketlere en yakın mesafedeki ilköğretim okulları belirlenmekte ve şirket gönüllülerinin çocuklarla buluşmaları sağlanmaktadır. Projeye çocuklara hayal gücü, liderlik, sosyal beceriler, mesleki bilgiler gibi çeşitli beceri ve bilgiler kazandırılmakta; ayrıca kitap okuma sevgisi verilmekte ve örnek modellerle vizyonlarının gelişmesine katkıda bulunmaktadır. “Çocuklarla iletişim” ve “kitap okuma” konularında eğitim alan gönüllüler, proje rehberinden faydalanarak uygulamayı 20–25 çocukla her hafta aynı gün ve saatte gerçekleştirmektedir. Proje, eğlenceli ve uygulanması kolay, olumlu sonuçları kısa sürede gözlemlenebilir niteliktedir.

Maddenin İç Yapısına Yolculuk
Emel Saratlı, Güney Doğan Yılmaz,

Günlük hayatta karşılaştığımız maddeleri oluşturan en küçük yapıların öğrenilmesi için teknolojinin kullanılması ve bu sayede dersin görsel açıdan daha iyi kavranması amaçlanmaktadır. Sunuda örnek olarak atomun yapısı, atomla ilgili terimler, elementlerin sınıflandırılması, periyodik tablo ele alınacaktır. İnternette elde edilen görsel malzemelerin kullanılmasıyla bir sunu hazırlanmıştır.

Beş Kareli Bulmacası
Emel Topbaş, Fulya Kula, Safure Bulut, Bülent Çetinkaya, ODTÜ Eğitim Fakültesi

Matematik derslerinde materyal kullanımı, öğrencilerin soyut ilişkileri somutlaştırarak daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada, ilköğretim sekizinci sınıf için hazırlanmış olan materyal öğretmen adaylarına tanıtılmıştır. Etkinlik beş karelilerin ve bu beş karelilerden çeşitli şekillerin oluşturulmasını içermektedir. Etkinlik yardımıyla geometrik şekillerin alanlarının, çevrelerinin hesaplanması ve bu iki kavram arasındaki ilişki ile ilgili bilgi-becerileri kazandırmak amaçlanmıştır. Etkinlik, 13 öğretmen adayına uygulanmıştır. Öğrencilerin beş karelileri kullanarak verilen şekilleri oluşturmada zorlandıkları ve genel olarak etkinlikten zevk aldıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin etkinliğin ilk adımlarında verilen şekillere göre sonraki adımlarında verilenleri daha rahat oluşturdukları gözlemlenmiştir.

Yeni Müfredat Programıyla Uygulanmaya Başlanan 4 ve 6. Sınıf Hazır Bulunuşluk Sınavları
Fatma Aslan, Ali Toker, Funda Aslan, Belma Arslan Turan, Özel Bilkent İlköğretim Okulu
Seçil Doğan, Ankara Üniversitesi

Okulumuzda, yenilikçi eğitim-öğretim politikalarına uygun olarak 2006–2007 ders yılı başında 4 ve 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine hazır bulunuşluk düzeyleri hazırlanan sınavlar ile ölçülmüştür. Bu uygulamanın temelinde; öğretmenin kendisini ve öğrenciyi daha iyi tanıması, öğrenciye güçlü ve zayıf olduğu alanlar konusunda geri bildirim verilmesi, eğitim ve öğretim

hizmetlerinin daha nitelikli yapılması, öğretim yöntemlerinin yeterliliği konusunda geri bildirim alınması ve öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde başarılı olabilmeleri için gerekli ön koşul ve davranışlara sahip olup olmadıklarını belirlemek amacı güdülmüştür.

Sosyal Bilimlerde Bilgiyi Almak Yerine Bilgi Elde Etmeyi İş Haline Getirmenin Bir Yolu
Gülşen Öz, Ferdağ Sezer, Özel Amerikan Robert Lisesi

Sosyal Bilimler, öğrenciler tarafından en az ilginç ve önemsiz dersler olarak algılanmakta, daha kolay öğrenilen ancak sıkıcı ve ezbere dayalı olarak değerlendirilmektedir. Öğrencilere okulda neler öğrenmek istedikleri sorulduğundaysa başka kültürdeki insanları tanımak, başka yer ve ülkeleri öğrenmek cevabı alınmaktadır. Buradan, ders başlıklarının popüler ve yararlı, ama derslerin öyle olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrenciler, ders konularıyla kendileri arasında bağlantı kuramamaktadır. “Etkili, zevkli, tercih edilen sosyal bilimler öğretimi nasıl olmalıdır?” sorusunun yanıtını aramak, sosyal bilimler öğretiminin en temel amaçlarından biri olmalıdır. Sunumda, sosyoloji, ekonomi ve coğrafya derslerinin seçilmiş konularında keşfederek öğrenme uygulamalarımız, uygulama ürünleri, sonuçları değerlendirilecektir.

Masalsı Eğitim ve Öğretim
Kazım Sezgin, Siirt 75.yıl İlköğretim Okulu

İlköğretim 1. kademe öğrencileri oyun, drama ve masal gibi eğlendirici etkinliklere meyillidir. Biz eğitimcilerin ders anlatırken bu etkinliklere daha çok yer vermesi gerekir. Öğretmen konuları anlatırken sınıftaki öğrencilerin isimlerini kullanarak bir masal uyarlayabilir. Bu sayede, öğrencilerin kendilerini olayın içinde hissetmesi sağlanabilir. Örneğin, 2. sınıf Hayat Bilgisi dersinde “Ailemizi Tanıyalım” konusu ele alınırken sınıftaki bir öğrencinin ailesinden yola çıkılarak bir masal hazırlanabilir. Bu yöntemle anlatılan derste öğrencinin dikkati dağılamayacak ve ders zevkle dinlenecektir.

Matematik ve Günlük Hayat
Mesut Çeçen, Sancaklar İlköğretim Okulu

İlköğretim 5.sınıf Matematik dersinde, konunun akılda kalıcılığını artırmak için öğrenci etkileşimli, bilgisayar destekli ve eğitsel görseller kullanılmaktadır. Bu amaçla bilgisayar destekli bir sunu hazırlanmıştır. Sununun yanı sıra, uygulamalar ve buluşlarla sınıf ortamında dersin kavratılması hedeflenmiştir. Çalıştayda sunulacak çalışma ve tasarımların çoklu zekâya uygunluğu göz önünde bulundurulmuştur. Bu tür uygulamalarla öğrenciler, tek başlarına zorlandıkları birçok konuyu oyun oynarken, televizyon izlerken ya da Türkiye fiziki haritasında öğrenme şansına sahip olacaktır.

Bir " Vakıf - Üniversite - Devlet Okulu İşbirliği" Örneği
Miray Tekkumru, Füsun Akarsu, Özlem Ünlühisaralkı, Bruce Johnson Beykont, Zahit Kısa, Boğaziçi Üniversitesi
Candan Fetva, Gündüz Alpman, Aydın Doğan Vakfı

Aydın Doğan Vakfı'nın desteği, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin önderliği ve bilimsel desteğiyle İstanbul'daki devlet okullarından Aydın Doğan İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirilen proje “Vakıf-Üniversite-Devlet Okulu” işbirliğinden doğan özgün bir modeli yansıtmaktadır. Proje, okuldaki öğretme-öğrenme sürecinin yeni öğretim programı doğrultusunda iyileştirilmesini ve zenginleştirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda “ADİO Dönüşüm Projesi” öğretmen ve öğretim odaklı eğitim anlayışından öğrenme, öğrenen ve etkileşim odaklı anlayışa *dönüşümü*

simgelemektedir. Projenin temelinde “dönüşen öğrenci” için önkoşulun “dönüşen öğretmen” olduğu yer almaktadır. Bu sebeple büyük ölçüde öğretmen dönüşümü projesidir. Temelinde öğretmenlerin yaparak-yaşayarak öğrenmelerine dayalı proje geliştirme atölye çalışmaları bulunmaktadır.

Çocuklarla Sanata Yolculuk

Nur Arman, Ece Denizel, ODTÜ Geliştirme Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Efsanelerden, hikâyelerden hareket ettik ve her yıl bir sanatçı seçtik. Geçen yıl kahramanımız Picasso idi. Tablolarından yap-bozlar, bulmacalar ve drama çalışmaları yaptık. Resimlerini nerede görsek tanırız artık. Bu sene İspanya'dan Türkiye'ye döndük. Bedri Rahmi yolculuğumuza şiirlerinden yola çıktık. Uçsuz bucaksız renk denizinde, balıkların izini sürdük. Roma'dayız, tavan fresklerini inceliyoruz. Atölyemizde birer Michelangelo'yuz! Rolümüz arkeolog; efsaneler ülkesi Anadolu'dayız. Her sene bir uygarlık inceledik; yaşantısıyla, savaşlarıyla, coğrafyasıyla...

Picasso'dan Midas'a

Nur Arman, ODTÜ Geliştirme Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Ana sınıfından 8. sınıfa kadar tüm yaş gruplarını kapsayan bu uygulamanın hedefi; hem müfredatta yer alan tekniklerin, hem de dünya çapında bir sanatçının yaşamı ve yapıtlarının öğrenilmesini sağlamaktır. Birinci dönemin sonunda Picasso'ya ait eserleri kolayca tanıyabilmelerinin yanı sıra kültürel birikimlerinin ve farkındalıklarının artmasıyla yeni bilgileri zevkle öğrenmeleri sağlandı. Bu çalışma kapsamında Picasso ve Frig Kralı Midas'tan yola çıkarak oluşturulan öykülerin, el yapımı ve boyutlandırılmış kitaplar oluşturulması sağlandı. Dünya Kitap Haftası'nda okul kütüphanesinde sergilenerek öğrencilerin incelemesine sunulan bu çalışmalarla birlikte Picasso'nun “İki Pan ve Su Perisi” tablosunun röprodüksiyon çalışması da yorumlandı. Sanat eleştirmenlerinin “ikisinin de dokunduğu altına dönüşüyor” dediği Picasso ve Midas benzetmesini de anlatabilmek için, birbirinden çok farklı gibi görünen iki çalışmanın iç içe geçmesi sağlandı.

Web Tabanlı Ders Anlatımı

Nurcan Usluçtu, Gülten Süer İlköğretim Okulu

Sosyal Bilgiler dersinde teknolojinin kullanılması ve bu sayede dersin görsel açıdan daha iyi kavranması amaçlanmaktadır. Sunuda örnek olarak “Saltanatın Kaldırılması – Cumhuriyet'in İlanı” konusu kullanılmıştır. Bu konu, internet kullanılarak sunu olarak hazırlanmıştır. Böylece, dersin sesli ve görüntülü bir şekilde anlatılması sağlanmıştır.

Ayın ve Yılın Örnek Öğrenci ve Velileri Seçimi Projesi

Nurettin Kebapçı, 14 Eylül Şeref Lisesi

Bu proje, her yönüyle başarılı ve örnek öğrenci sayısını arttırmak, öğrenciler arasında tatlı ve demokratik bir rekabet ortamı oluşturmak, gayret ve başarı gösteren öğrencileri manevi olarak ödüllendirmek, velilerin öğrencilerine ilgi ve desteklerini arttırmak, velilerimizi manen ödüllendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Proje kapsamında, başarı ve gayret gösteren öğrencilerle velileri manen ödüllendirilmiş ve başarıları desteklenmiştir. Bu sayede, öğrenciler arasında başarılı ve örnek öğrenci olma yarışı hızlanmıştır. Okuldaki tüm öğrenciler, öğrenci ve öğretmenlerinden en yüksek oyu almak için tutum ve davranışlarına daha çok dikkat etmişlerdir. Öğrencilerin demokrasi kültürü gelişmiş ve velilerin okul idaresine, öğretmenlere ve çevrelerine olumlu yaklaşımı ve güveni artmıştır.

Tarım İşçiliğinde En Kötü Biçimdeki Çocuk İşçiliğinin Eğitim Yoluyla Sona Erdirilmesi Projesi

Sinçe Gökkoçun, Selim Can, Kazım İlkan Kertmen, Lenziye Kozan, Adana MEB, İLO

Projenin amacı, Adana-Karataş bölgesinde tarımda çocuk işçiliğinin eğitim yoluyla önlenmesidir. Bu kapsamda, bölgeye dışardan tarım işçisi olarak gelip çadırlarda yaşayan ailelerin tarımda çalışan ya da çalışma riski taşıyan çocukları tespit edilmektedir. Ailelerin, çocuklarının eğitimiyle ilgili bilgilendirilip eğitimlerine önem vermeleri, çocuklarını okula devam ettirmeleri konusunda ikna edilmesi ve isteyen ailelerin çocuklarını yatılı okullara ya da buldukları çadır bölgesine en yakın ilköğretim okullarına kayıtlarının yapılması sağlanmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda bölgede tespit edilen 3338 çocuktan 1301'i çalışma hayatından çekilmiş, tüm okul masrafları proje tarafından karşılanmıştır. Görüşülen çocuklara ve ailelerine sağlık hizmeti, telafi eğitimi, okuma yazma kursu verilmiş ve sosyal etkinliklerden yararlandırılmışlardır.